

МАКЕДОНСКИ МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД
СПИСАНИЕ НА МАКЕДОНСКОТО ЛЕКАРСКО ДРУШТВО

<http://www.makpediatrics2007.com.mk>

МАКЕДОНСКО ЛЕКАРСКО ДРУШТВО - ЗДРУЖЕНИЕ НА ПЕДИЈАТРИТЕ НА МАКЕДОНИЈА
MACEDONIAN MEDICAL ASSOCIATION - PEDIATRIC ASSOCIATION OF MACEDONIA

ЗБОРНИК НА АПСТРАКТИ И ТРУДОВИ PROCEEDINGS AND ABSTRACTS

IV КОНГРЕС CONGRESS

НА ПЕДИЈАТРИТЕ НА МАКЕДОНИЈА
СО ИНТЕРНАЦИОНАЛНО УЧЕСТВО
OF MACEDONIAN PEDIATRIC ASSOCIATION
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

General sponsor:
Генерален спонзор:

ALKALOID
SKOPJE

Health above all

www.alkaloid.com.mk

ISBN 9989-37-022-9

9 789989 370229

18-22 Септември 2007, Хотел Метропол - Охрид, Република Македонија
September, 18-22 2007, Hotel Metropol - Ohrid, Republic of Macedonia

ВЛИЈАНИЕ НА ОЛОВОТО ВРЗ ОДРЕДЕНИ НЕВРО- ПСИХОФИЗИОЛОШКИ ПАРАМЕТРИ КАЈ ДЕЦАТА ОД ВЕЛЕС

Марковска-Симоска С., Зорчец Т.,
Кочубовски М.** Поп-Јорданова Н.*

Македонска академија на науките и
умностите-Истражувачки центар за
енергетика, информатика и материјали,
Скопје, Р. Македонија
Оддел за психофизиологија, Клиника за
детски болести, Медицински факултет,
Скопје, Р. Македонија *
Републички завод за здравствена заштита,
Скопје, Р. Македонија **

ЦЕЛИ НА ТРУДОТ: Досегашните студии покажаа зголемен процент на растројството дефицит на внимание, со или без хиперактивност, кај децата изложени на олово.

Целта на овој труд е да се испитаат специфичните неврофизиолошки параметри (EEG, "brain-rate", EMG, SC, BVP, Resp., и Temp.) кај децата од Велес експонирани на олово.

ИСПИТАНИЦИ И МЕТОДИ: Во студијата беа вклучени 98 училишни деца од двата пола (42 девојчиња и 56 машки со средна возраст 13.62 ± 0.6), кои биле изложени на емисија на олово од блиската топилница. Извршено е мерење на оловото во крвта и применета е невро-физиолошка проценка (EEG, "brain-rate", EMG, SC, BVP, Resp., и Temp.) со BioGraph/ProComp+ апаратура. Дополнително се применети и психолошки тестирања за проценка на коефициентот на интелигенција (Равенови матрици, Косови коцки).

РЕЗУЛТАТИ: Добиените резултати покажаа зголемена вредност на олово во крвта кај тестираните деца ($12.02 \mu\text{g/dl}$), којашто е меѓу пропишаното гранично ниво ($10 \mu\text{g/dl}$) и критичното ($25 \mu\text{g/dl}$). Најдена е позитивна корелација меѓу оловото во крвта и испитуваните параметри за дефицит на вниманието, а негативна корелација со когнитивните способности (IQ). Исто така, беше потврдена и висока негативна корелација меѓу "brain-rate" и односот theta/beta, со тоа што "brain-rate" се покажа посензитивен за внатрешната побуденост (arousal). Останатите невро-психофизиолошки параметри беа со незначителни промени споредени со базата на податоци на здрава популација.

ЗАКЛУЧОК: Постојат индикации за влијанието на повисокото ниво на олово во крвта и невро-психофизиолошките промени кај испитуваните деца. Следствено, постои извесно заостанување во интелектуалниот

INFLUENCE OF LEAD ON SOME SPECIFIC NEURO- PSYCHOPHYSIOLOGICAL PARAMETERS IN CHILDREN FROM VELES

Markovska-Simoska S., Zorcec T., Kocubovski
M.** Pop-Jordanova N.*

Macedonian Academy of Sciences and Arts-
Research Center for Energy, Informatics and
Materials, Skopje, R. Macedonia Department
for Psychophysiology, Pediatric Clinic,
Medical Faculty, Skopje, R. Macedonia *
Republic Institute for Health Protection,
Skopje, R. Macedonia **

AIM OF THE STUDY: Recent studies referred a high percentage of attention deficit disorder with or without hyperactivity in children exposed to lead emissions. The aim of this study is to investigate the specific neurophysiological parameters (EEG, "brain-rate", EMG, SC, BVP, Resp., and Temp.) in children exposed to lead emissions in the city of Veles.

PARTICIPANTS AND METHODS: 98 school children, both sexes (42 girls, 52 boys with mean age 13.62 ± 0.6), exposed to lead emissions from the nearby smelt plant, were included in the study. Measurements of blood lead levels were executed and neurophysiological assessment (EEG, "brain-rate", EMG, SC, BVP, Resp., i Temp.) with BioGraph/ProComp+ equipment was applied. Additionally, the psychological testing for assessing the coefficient of intelligence (IQ) was used (Raven matrices, Koh's cube test).

RESULTS: The obtained results showed higher values of blood lead level in tested children ($12.02 \mu\text{g/dl}$), which is between the prescribed limit ($10 \mu\text{g/dl}$) and the critical level ($25 \mu\text{g/dl}$). A positive correlation between blood lead level and investigated attention deficit parameters, and a negative correlation between blood lead level and cognitive abilities (IQ) was found. Also, a high negative correlation between "brain-rate" and theta/beta ratio was confirmed, with "brain-rate" being more sensitive of inner arousal. Other neurophysiological parameters were with no significant changes compared to database of healthy population.

CONCLUSION: There are indications for influence of lead on neuro-psychophysiological parameters in tested children. Also, there is some slowing of intellectual development, positively correlated to blood lead level. The need for further investigation in this direction and initiation of